

*Nikolina Bičanić, mr. sc. Ida Dojčić, mr. sc. Ivana Jakir Bajo,
Mladenka Karačić, Irena Slovinac*

PRORAČUNSKO RAČUNOVODSTVO

***Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja
V. izmijenjeno i dopunjeno izdanje***

Zagreb, kolovoz 2021.

TEB – POSLOVNO SAVJETOVANJE D.O.O.,

TRG ŽRTAVA FAŠIZMA 15/I, ZAGREB
Tel: 01/46 11 211, Fax: 01/46 11 411, e-mail: teb@teb.hr
www.teb.hr

Za izdavača:
mr. sc. Mladen Štahan

Urednica:
Nikolina Bičanić

Nakladnički savjet:
mr. sc. Mladen Štahan, mr. sc. Mirjana Paić Ćirić,
Nikolina Bičanić, Domagoj Zaloker, Ljubica Đukanović

Oblikovanje naslovnice:
Katja Dobrec Radić

Grafički urednici:
Katja Dobrec Radić, Goran Ferenček

Tisak:
Tiskara Zelina d.d., Sv. Ivan Zelina

*CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001108637.
ISBN 978-953-329-085-0*

Sadržaj

I. dio	
SUSTAV HRVATSKOG PRORAČUNSKOG RAČUNOVODSTVA	1
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	
1. Razvoj proračunskog računovodstva	1
2. Primjena modificiranog načela nastanka događaja i osnovne knjigovodstvene evidencije	9
II. dio	
POSLOVNE KNJIGE I KNJIGOVODSTVENE ISPRAVE	17
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
1. Poslovne knjige	17
1.1. Analitička evidencija sitnog inventara i dugotrajne nefinancijske imovine	20
1.2. Analitička evidencija kratkotrajne nefinancijske imovine	21
2. Knjigovodstvene isprave	22
2.1. Sadržaj knjigovodstvenih isprava i potpisi na knjigovodstvenim ispravama	24
2.2. Nalog za knjiženje	30
3. Kontrolni postupci s knjigovodstvenim ispravama i poslovnim knjigama	31
3.1. Knjigovodstvena dokumentacija, poslovne knjige i izjava o fiskalnoj odgovornosti	35
4. Neke napomene o poslovnim knjigama i knjigovodstvenim ispravama kod poslovanja preko jednog/jedinstvenog računa riznice	37
5. Čuvanje poslovnih knjiga i knjigovodstvenih isprava prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu	39
6. Povjeravanje vođenja knjigovodstva drugoj organizaciji ili osobi	40
7. Prekršajne odredbe iz Zakona o proračunu	40
III. dio	
PRIMJERI KNJIŽENJA POSLOVNIH DOGAĐAJA	41
1. Nefinancijska imovina (razred 0)	43
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
1.1. Neproizvedena dugotrajna imovina (računi skupine 01)	47
1.2. Proizvedena dugotrajna imovina i sitni inventar (računi skupina 02 i 04)	49

1.2.1. Evidentiranje nabave (stjecanja) imovine	59
1.2.2. Korištenje imovine putem leasinga (najma)	63
1.2.3. Dodatno ulaganje i tekuće i investicijsko održavanje	66
1.2.4. Donacije nefinancijske imovine	68
1.2.4.1. Primljene donacije nefinancijske imovine	68
1.2.4.2. Dane donacije nefinancijske imovine	70
1.2.4.3. Međusobni prijenosi nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika	73
1.2.5. Prodaja imovine	73
1.2.6. Rashodovanje imovine	74
1.2.6.1. Što je rashodovanje imovine?	74
1.2.6.2. Knjigovodstvena isprava za rashodovanje imovine	74
1.2.6.3. Izdvajanje rashodovane imovine od ostale	75
1.2.6.4. Rashodovanje imovine s 31. prosincem	75
1.2.6.5. Rashodovanje imovine tijekom godine	76
1.2.6.6. Isknjiženje (rashodovane) imovine	77
1.2.7. Primjeri knjiženja kod nekih posebnih postupanja s nefinancijskom imovinom	77
1.3. Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi (računi skupine 05)	79
1.4. Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (računi skupine 03)	80
1.5. Otpis vrijednosti dugotrajne imovine i sitnog inventara	80
1.6. Kratkotrajna nefinancijska imovina (računi skupine 06)	83
1.6.1. Prijenosi kratkotrajne imovine kod ustanova u zdravstvu	87
1.6.2. Proizvođačka i trgovačka djelatnost	91
2. Financijska imovina (razred 1)	96
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
2.1. Novac u banci i blagajni (skupina 11)	99
2.1.1. Vođenje blagajne s primjerom blagajničke uplatnice i isplatnice te blagajničkog izvještaja	99
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	
2.2. Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo (skupina 12)	109
2.2.1. Depoziti (računi podskupine 121)	109
2.2.2. Jamčevni polozi (računi podskupine 122)	113
2.2.3. Potraživanja od zaposlenih (računi podskupine 123)	114
2.2.4. Ostala potraživanja (računi podskupine 129)	115
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
2.2.4.1. Evidentiranje danih predujmova	116
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	
2.3. Vrijednosni papiri (skupina računa 14)	122

2.4. Dionice i udjeli u glavnici (skupina računa 15)	123
2.5. Potraživanja za prihode poslovanja i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (računi skupina 16 i 17)	125
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
2.5.1. Ispravak vrijednosti potraživanja	128
2.5.2. Knjiženje otpisa potraživanja	141
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	
2.6. Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda - aktivna vremenska razgraničenja (skupina računa 19)	147
3. Obveze (razred 2)	150
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
3.1. Evidentiranje primljenih predujmova	151
3.2. Korištenje okvirnih kredita (dopuštena prekoračenja na žiro računu)	152
3.3. Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja - pasivna vremenska razgraničenja (skupina računa 29)	157
4. Vlastiti izvori (razred 9)	160
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
4.1. Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora (računi podskupine 911 i 912)	160
4.2. Promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza (računi podskupine 915)	160
4.2.1. Primjeri knjiženja na računima podskupine 915	168
4.2.1.1. Primjeri evidentiranja promjena u vrijednosti imovine	168
4.2.1.2. Primjeri evidentiranja promjena u obujmu imovine	171
4.2.1.3. Primjer evidentiranja promjena u obujmu obveza	183
4.2.1.4. Primjer sastavljanja obrasca: P-VRIO i zatvaranja računa podskupine 915	184
4.3. Rezultat poslovanja (računi skupine 92)	187
4.3.1. Utvrđivanje i raspodjela rezultata na kraju proračunske godine	187
4.3.2. Raspodjela rezultata u sljedećoj proračunskoj godini	196
4.3.2.1. Preneseni viškovi i manjkovi i obveza uključenja u planske akte tekućeg razdoblja	198
4.3.2.2. Pravila za korištenje pojedinih prihoda i ograničenja kod raspodjele viškova	199
4.3.2.3. Sastavljanje odluke o rasporedu rezultata i primjeri knjiženja	202
4.4. Obračunati prihodi poslovanja (računi skupina 96 i 97)	211
4.5. Rezerviranja viška prihoda (računi skupine 98)	211
4.6. Izvanbilančna evidencija (računi skupine 99)	212
5. Knjiženje rashoda i izdataka (razredi 3, 4 i 5)	214
<i>(Mladenka Karačić)</i>	
5.1. Rashodi za zaposlene (računi skupine 31)	215

5.1.1. Plaće i doprinosi na plaće (računi skupina 311 i 313)	215
5.1.2. Ostali rashodi za zaposlene (računi podskupine 312)	226
5.2. Materijalni rashodi (računi skupine 32)	229
5.2.1. Naknade troškova zaposlenima (računi podskupine 321)	230
5.2.2. Rashodi za materijal i energiju (računi podskupine 322)	236
5.2.3. Rashodi za usluge (računi podskupine 323)	241
5.2.4. Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa (računi podskupine 324)	255
5.2.5. Ostali nespomenuti rashodi (računi podskupine 329)	258
5.3. Financijski rashodi (računi skupine 34)	268
5.4. Subvencije (računi skupine 35)	273
5.5. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (računi skupine 36)	274
5.5.1. Pomoći unutar općeg proračuna (računi podskupine 363)	277
5.5.2. Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (računi podskupine 366)	279
5.5.3. Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti (računi podskupine 367)	281
5.5.3.1. Vijeća nacionalnih manjina i mjesna samouprava	285
5.5.4. Pomoći temeljem prijena EU sredstava (računi podskupine 368)	285
5.5.5. Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (računi podskupine 369)	297
5.6. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (računi skupine 37)	301
5.6.1. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja (računi podskupine 371)	301
5.6.2. Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna (računi podskupine 372)	303
5.7. Ostali rashodi (računi skupine 38)	305
5.7.1. Donacije (računi podskupina 381 i 382)	305
5.7.2. Kazne, penali i naknade štete (računi podskupine 383)	308
5.7.3. Izvanredni rashodi (podskupina 385)	308
5.7.4. Kapitalne pomoći (računi podskupina 386)	308
5.8. Evidentiranje protestiranih jamstava od 2021. godine	309
5.9. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (računi skupina 41 do 45)	314
5.9.1. Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (računi skupine 41)	315
5.9.2. Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (računi skupine 42)	316
5.9.3. Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (računi skupine 44)	317
5.9.4. Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (računi skupine 45)	317
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	
5.10. Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (razred 5)	318
5.10.1. Dani zajmovi i depoziti (računi skupine 51)	319
5.10.2. Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire (računi podskupine 52)	322

5.10.3. Izdaci za dionice i udjele u glavnici (računi podskupine 53)	322
5.10.4. Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova te izdanih vrijednosnih papira (računi skupina 54 i 55)	323
5.11. Raspored rashoda i izdataka prijelazni računi (računi skupina 39, 49 i 59)	323
6. Knjiženje prihoda i primitaka (razredi 6, 7 i 8)	324
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	
6.1. Prihodi od poreza (računi skupine 61)	328
6.2. Prihodi od doprinosa (računi skupine 62)	330
6.3. Prihodi od pomoći (računi skupina 63)	331
6.3.1. Pomoći proračunu i izvanproračunskim korisnicima iz drugih proračuna	333
6.3.2. Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije	335
6.3.3. Pomoći od izvanproračunskih korisnika	336
6.3.4. Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	336
6.3.5. Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	339
6.4. Prihodi od imovine (računi skupine 64)	340
6.5. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (računi skupine 65)	345
6.6. Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (računi skupine 66)	350
6.6.1. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga (računi podskupine 661)	350
6.6.2. Prihodi od donacija (računi skupine 663)	353
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
6.7. Prihodi iz proračuna (računi skupine 67) i evidentiranje financiranja proračunskih korisnika kod nadležnih proračuna/razdjela i njihovih proračunskih korisnika	354
6.7.1. Podmirivanje obveza vlastitih proračunskih korisnika putem obračunskih plaćanja	359
6.7.2. Podmirenje manjka proračunskih korisnika iz prethodnog razdoblja	360
6.7.3. Financiranje proračunskih korisnika JLP(R)S-a u sustavu jedinstvenog računa riznice	363
6.7.4. Iznimke kod priznavanja prihoda iz nadležnog proračuna u poslovnim knjigama proračunskih korisnika	363
<i>(mr. sc. Ivana Jakir Bajo)</i>	
6.7.5. Knjigovodstvene evidencije ustanova u zdravstvu	364
6.7.5.1. Specifične knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja uvjetovanih COVID -19	369
6.7.6. Knjiženja kod ustanova kulture, javnih ustanova nacionalnih parkova i parkova prirode i Državnog zavoda za zaštitu prirode, javnih ustanova u sustavu visokog obrazovanja i znanosti, ustanova u sustavu izvršenja sankcija te ustanova u sustavu socijalne skrbi	370

6.8. Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (računi skupine 68)	372
6.9. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (razred 7)	373
6.9.1. Prihodi od prodaje neproizvedene imovine (računi skupine 71)	374
6.9.2. Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (računi skupine 72)	374
6.9.3. Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (računi skupine 73)	376
6.9.4. Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (računi skupine 74)	376
6.10. Primici od financijske imovine i zaduživanja (razred 8)	376
6.10.1. Primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita (računi skupine 81)	377
6.10.2. Primici od izdanih vrijednosnih papira (računi skupine 82)	380
6.10.3. Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici (računi skupine 83)	383
6.10.4. Primici od zaduživanja (računi skupine 84)	383
6.10.5. Primici od prodaje vrijednosnih papira iz porfelja (računi skupine 85)	387
6.11. Raspored prihoda i primitaka i prijelazni računi (računi skupine 69, 79 i 89)	388
IV. dio	
POPIS IMOVINE I OBVEZA I KNJIŽENJA REZULTATA POPISA	389
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
1. Obveza popisa i odredbe o obavljanju popisa	389
2. Sudionici popisa	393
3. Organizacija popisa	395
4. Rokovi godišnjeg popisa	396
5. Obavljanje popisa	397
5.1. Popis dugotrajne nefinancijske imovine (i sitnog inventara)	397
5.2. Popis kratkotrajne nefinancijske imovine	400
5.3. Popis financijske imovine, potraživanja i obveza	401
6. Izvještaj o obavljenom popisu	402
7. Odlučivanje o popisnim razlikama i njihovo knjiženje	403
8. Najčešće nepravilnosti kod obavljanja popisa	409
9. Zaključno o godišnjem popisu	411

V. dio	
PDV KOD PRORAČUNSKIH KORISNIKA	412
<i>(Ida Dojčić)</i>	
1. Proračunski korisnici kao obveznici PDV-a	412
1.1. Upis u registar obveznika PDV-a	414
1.2. Obveze proračunskih korisnika upisanih u sustav PDV-a	417
2. Oporezive isporuke i usluge proračunskih korisnika	419
3. Porezna oslobođenja za djelatnosti od javnog interesa (čl. 39. Zakona o PDV-u)	421
3.1. Usluge u vezi s liječenjem i drugom zdravstvenom zaštitom	422
3.2. Isporuka dobara i pružanje usluga na području socijalne sigurnosti i zaštiti djece i mladeži	424
3.3. Stavljanje osoblja na raspolaganje od strane vjerskih i filozofskih institucija	425
3.4. Pružanje usluga i isporuka dobara na području obrazovanja i poduke	425
3.5. Pružanje usluga u kulturi i isporuka dobara usko povezanih s takvim uslugama	426
3.6. Isporuka dobara i pružanje usluga povezanih s određenim oslobođenim uslugama	427
4. Proračunski korisnici – registriranje za potrebe PDV-a	428
4.1. Proračunski korisnici kao posebni stjecatelji	428
5. Proračunski korisnici kao primatelji usluga od ino-poduzetnika	432
5.1. Primatelji usluga - proračunski korisnici u sustavu PDV-a	433
5.2. Primatelji usluga - proračunski korisnici koji nisu u sustavu PDV-a	434
5.3. Pravne osobe koje nisu porezni obveznici – primatelji usluga	434
5.4. Proračunski korisnici kao primatelji građevinskih usluga	435
6. Odbitak pretporeza kod proračunskih korisnika	437
7. Ispostavljanje računa kod proračunskih korisnika	443
<i>(Nikolina Bičanić)</i>	
8. Knjiženja PDV-a kod proračuna i proračunskih korisnika	445
8.1. Računi na kojima se knjiže obveze i potraživanja za PDV	446
8.2. Primjeri knjiženja	448
8.2.1. Isporuke dobara i usluga	448
8.2.2. Nabava dobara i usluga	449
8.2.3. Knjiženje primljenih i danih predujmova i PDV-a	456
8.2.4. Neki specifični primjeri knjiženja poslovnih događaja s PDV-om	460

8.2.5. Obveze i potraživanja za PDV iz obrasca PDV	466
8.2.6. Godišnje usklađenje PDV-a kod utvrđivanja konačnog postotka za podjelu pretporeza	467
8.2.7. Zaključno o knjiženjima PDV-a	468
8.2.8. Knjiženja PDV-a kod poslovanja preko jedinstvenog računa riznice	469
VI. dio	
POSEBNOSTI OBAVLJANJA NEKIH GOSPODARSKIH DJELATNOSTI KOD PRORAČUNA I PRORAČUNSKIH KORISNIKA	473
<i>(Irena Slovinac)</i>	
1. Obavljanje trgovine od strane proračunskih korisnika	473
1.1. Način i uvjeti obavljanja trgovine	473
1.2. Zaštita potrošača	475
1.3. Obvezene isprave i evidencije o proizvodima u prodaji	476
1.3.1. Evidencije prema ZoT-u	476
1.3.2. Evidencije prema računovodstvenim propisima	477
1.3.3. Obveza izdavanja računa	477
1.4. Prihodi od prodaje proizvoda	478
1.5. Proračunski korisnici obveznici poreza na dobit	479
1.6. Obveza fiskalizacije	479
2. Obavljanje ugostiteljske djelatnosti	479
2.1. Koje ustanove mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost?	479
2.2. Što se ne smatra obavljanjem ugostiteljske djelatnosti?	480
2.3. Način i uvjeti za obavljanje ugostiteljske djelatnosti	481
2.4. Obveze ustanova koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost	481
2.5. Obveza izdavanja računa i oporezivanje ugostiteljskih usluga	483
3. Organiziranje putovanja i pružanje usluga u turizmu	484
3.1. Usluge koje pružaju javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima i druge javne ustanove	484
3.2. Turističke usluge u zdravstvenom turizmu	485
3.3. Putovanja koja organiziraju odgojno-obrazovne ustanove	486
3.3.1. Posebno o organiziranju izleta i putovanja u osnovnim i srednjim školama	487
3.4. O turističkom vodiču	490
PRAVILNIK O PRORAČUNSKOM RAČUNOVODSTVU I RAČUNSKOM PLANU	492